DAILY ASSAM

অষ্টম অধ্যায়

স্থানীয় চৰকাৰ
(LOCAL GOVERNMENT)

পৰিচয়

এখন গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰত এখন নিৰ্বাচিত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু ৰাজ্যিক স্তৰত কেইখনমান ৰাজ্যিক চৰকাৰেই যথেষ্ট নহয়। প্ৰয়োজনীয় স্থানীয় সমস্যাবিলাক চোৱা-চিতা কৰিবলৈ স্থানীয় স্তৰত একোখন নিৰ্বাচিত স্থানীয় চৰকাৰ থকা উচিত। এই অধ্যায়ত তোমালোকে আমাৰ দেশৰ স্থানীয় চৰকাৰৰ গঠনৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিব পাৰিবা। তোমালোকে স্থানীয় চৰকাৰৰ গুৰুত্বৰ লগতে এইবোৰক কেনে ধৰণৰ স্বতন্ত্ৰ ক্ষমতা অৰ্পণ কৰা হয় সেই বিষয়েও অধ্যয়ন কৰিব পাৰিবা। এই অধ্যায়টো অধ্যয়ন কৰি তোমালোকে জানিবা—

- *স্থানীয় চৰকাৰ নিকায়সমূহৰ গুৰুত্ব*
- *সংবিধানৰ ৭৩ নং আৰু ৭৪ নং সংশোধনৰ ব্যৱস্থাৱলী*
- *স্থানীয় চৰকাৰ নিকায়সমূহৰ কাৰ্যাৱলী আৰু দায়িত্ব।*

DAILY ASSAM

স্থানীয় চৰকাৰ কিয় ? (Why Local Government?)

গীতা ৰাথোড় মধ্যপ্ৰদেশৰ চেহো জিলাৰ জামোনীয়া টলব গাঁও পঞ্চায়তৰ বাসিন্দা। ১৯৯৫ চনত তওঁ সেই গাঁৱৰ এটা সংৰক্ষিত সমষ্টিৰ পৰা পঞ্চায়তৰ সভানেত্ৰী (Sarpanch) নিৰ্বাচিত হৈছিল। কিন্তু ২০০০ চনত গাঁওবাসীয়ে তেওঁৰ প্ৰশংসনীয় কাৰ্যৰ বাবে পুনৰ এটা অসংৰক্ষিত সমষ্টিৰ পৰা নিৰ্বাচিত কৰি পুৰস্কৃত কৰিছিল। গীতা এগৰাকী গৃহিণীৰ পৰা গৈ ৰাজনৈতিক বিচক্ষণতা আহৰণ কৰি এগৰাকী নেত্ৰী হ'ল। তেওঁ গাঁও পঞ্চায়তৰ সমূহীয়া প্ৰচেষ্টাৰে পানীৰ টেংকি মেৰামতি বা নতুন কৰা, স্কুলঘৰ সজা, গাঁৱৰ ৰাস্তা-ঘাট নিৰ্মাণ কৰা, ঘৰুৱা বিবাদ আৰু মহিলাৰ ওপৰত চলোৱা নিৰ্যাতনৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়া, পৰিৱেশ সম্পৰ্কীয় সজাগতা আৰু বনানীকৰণৰ লগতে জন সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে গাঁওবাসীক উৎসাহ-উদ্দীপনা যোগাইছিল— *Panchayati Raj Update Vol. XI, No. 3, February, 2004.*

আন এগৰাকী সাৰ্থকতা লাভ কৰা মহিলাৰ কাহিনী আছে। তেওঁ তামিলনাডুৰ ভেংগাইবাচাল গাঁৱৰ গাঁও পঞ্চায়তৰ সভানেত্ৰী আছিল। ১৯৯৭ চনত তামিলনাডু চৰকাৰে ৭১ জন চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ মাজত ২ হেক্টৰ মাটি ভাগ কৰি দিছিল। এই মাটিডৰা এইখন গাঁও পঞ্চায়ৰ অন্তৰ্ভুক্ত আছিল। ওপৰ মহলাৰ পৰামৰ্শ মতে কাঞ্চিপূৰম জিলাৰ উপায়ুক্তই যি উদ্দেশ্যত উক্ত মাটি আবণ্টন দিয়া হ'ল তাত সন্মতি জনাই গাঁও পঞ্চায়তৰ সভানেত্ৰীক এটা প্ৰস্তাৱ ল'বলৈ নিৰ্দেশনা দিলে। গাঁও পঞ্চায়ত আৰু সভানেত্ৰীয়ে তেনেকুৱা প্ৰস্তাৱ এটা ল'বলৈ অস্বীকাৰ কৰাত জিলা উপায়ুক্তই এই মাটিডৰা অধিগ্ৰহণ কৰাৰ কাৰণে এটা নিৰ্দেশ জাৰি কৰিছিল। জিলা উপায়ুক্তৰ এই নিৰ্দেশৰ বিৰুদ্ধে গাঁও পঞ্চায়তে মাদ্ৰাজ উচ্চ ন্যায়ালয়ত এখন লেখ আবেদন দাখিল কৰিছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ এজনীয়া বিচাৰপীঠে উপায়ুক্তৰ নিৰ্দেশটোকে বাহাল ৰাখিছিল আৰু লগতে ৰায় দিছিল যে, ইয়াৰ বাবে গাঁও পঞ্চায়তৰ অনুমোদনৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। গাঁও পঞ্চায়তে এজনীয়া বিচাৰপীঠৰ ৰায়ৰ বিৰুদ্ধে

কিছুমান ঠাইত এনেকুৱা ঘটনাবিলাকে পঞ্চায়তৰ পুৰুষ সদস্যসকলেৰ মহিলা সভানেত্ৰী-সকলক হাৰাশাস্তি কৰাৰ উদাহৰণ নহয়নে? মহিলাসকলে যেতিয়া উচ্চ পদবী আৰু দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে তেতিয়া পুৰুষসকল কিয় সুখী নহয়?

DAILY ASSAM

খণ্ড আদালতত আপীল কৰিছিল। খণ্ড আদালতে এজনীয়া বিচাৰপীঠৰ আদেশ সলনি কৰিছিল। ন্যায়াধীশসকলে এই ৰায়টোত কৈছিল যে চৰকাৰী নিৰ্দেশৰ জৰিয়তে অকল গাঁও পঞ্চায়তৰ ক্ষমতা সংকুচিত কৰা নহয়, লগতে ই গাঁও পঞ্চায়তৰ সাংবিধানিক মৰ্য্যদাও খৰ্ব কৰিছে— Panchayati Raj update, Vol. 12, Vol. XII, June, 2005।

এই দুয়োটা ঘটনাই বিশেষকৈ ১৯৯৩ চনত স্থানীয় প্ৰশাসনক সাংবিধানিক মৰ্য্যদা প্ৰদান কৰাৰ পিছৰে পৰা সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষত হোৱা বৃহৎ পৰিৱৰ্তনক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে।

স্থানীয় চৰকাৰ হ'ল গাঁও আৰু জিলা পৰ্যায়ৰ চৰকাৰ। স্থানীয় চৰকাৰ সৰ্বসাধাৰণ মানুহৰ নিকটস্থ চৰকাৰ। স্থানীয় চৰকাৰ সাধাৰণ মানুহৰ দৈনন্দিন জীৱন আৰু সমস্যাৰ লগত জড়িত। স্থানীয় চৰকাৰে বিশ্বাস কৰে যে গণতান্ত্ৰিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াত স্থানীয় জ্ঞান আৰু স্থানীয় স্বাৰ্থ বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদান। সেইবোৰ কাৰ্যক্ষম আৰু সৌহাৰ্দ্যপূৰ্ণ জনসংযোগৰ প্ৰশাসনৰ বাবেও প্ৰয়োজনীয়। স্থানীয় চৰকাৰৰ গুণ হ'ল যে ই জনসাধাৰণৰ একেবাৰে ওচৰত থাকে। জনসাধাৰণে স্থানীয় চৰকাৰক অতি ওচৰতে পোৱাৰ ফলত তেওঁলোকৰ স্থানীয় সমস্যাসমূহ ক্ষিপ্ৰতাৰে আৰু কম খৰচতে সমাধা কৰিব পাৰে। গীতা ৰাথোড়ৰ কাহিনীটোত আমি লক্ষ্য কৰিছো যে গাঁও পঞ্চায়তৰ সভানেত্ৰী হিচাপে তেওঁৰ সক্ৰিয় ভূমিকাৰ বাবে জামোনীয়া তলব্ (Jamonia Talab) গাঁওখনলৈ এটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ, পৰিৱৰ্তন আনিবলৈ সক্ষম হৈছে। ভেংগাইবাচাল (Vengaivasal) গাঁওবাসীয়ে তেওঁলোকৰ মাটি নিজৰ হাতত ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছে, লগতে গাঁও পঞ্চায়তৰ সভাপতি আৰু সদস্যসকলৰ মহান চেষ্টাৰ বাবে নিজৰ সিদ্ধান্ত লোৱাৰ অধিকাৰ ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছে। সেয়ে স্থানীয় জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থক উপযুক্ত ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিয়াৰ বাবে স্থানীয় চৰকাৰ বৰ প্ৰয়োজনীয়।

গণতন্ত্ৰ হ'ল এটা অৰ্থপূৰ্ণ অংশগ্ৰহণ। ই লগতে দায়বদ্ধ। শক্তিশালী আৰু জীৱন্ত চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণ আৰু ইচ্ছাপূৰ্ব্বক

আমাৰ কেৱল স্থানীয় পৰ্যায়ত চৰকাৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত সমপদস্থ সংস্থা এটা থকা সম্ভৱ নে? মই ভাবো মহাত্মা গান্ধীয়ে এই কথাষাৰৰ বিষয়ে কিছুমান ধাৰণা আগবঢ়াইছিল।

DAILY ASSAM

দায়বদ্ধতা নিশ্চিত কৰিছে। গীতা ৰাথোড়ৰ কাহিনীটো হৈছে এটা প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ অংশগ্ৰহণ। ভেংগাইবাচাল গাঁও পঞ্চায়তৰ অক্লান্ত চেষ্টাৰে নিজৰ মাটিৰ ওপৰত সাব্যস্ত কৰা অধিকাৰৰ অভিযান দায়বদ্ধতাৰ এটা উদাহৰণ। এইদৰে স্থানীয় চৰকাৰত সকলো নাগৰিকে তেওঁলোকৰ জীৱন-ধাৰণ, অভাৱ-অভিযোগ আৰু সামগ্ৰিক উন্নয়নৰ বাবে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াত জড়িত হ'ব পাৰে।

গণতন্ত্ৰত কিছুমান কাম, যিবিলাক স্থানীয়ভাৱে সমাধান কৰিব পাৰি, সেইবোৰ স্থানীয় লোক আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰতিনিধিৰ হাতত এৰি দিয়া উচিত। স্থানীয় লোকসকল কেন্দ্ৰীয় বা ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ চৰকাৰতকৈ স্থানীয় চৰকাৰৰ লগত বেছি ঘনিষ্ঠ। তেওঁলোকে স্থানীয় চৰকাৰে কি কৰিছে বা কি কৰিব পৰা নাই সেই বিষয় বেছি মনোযোগী হয় কিয়নো এইবোৰৰ প্ৰত্যক্ষ ধাৰণা আৰু প্ৰভাৱ তেওঁলোকৰ দৈনন্দিন জীৱনত প্ৰতিফলিত হয়। সেয়েহে স্থানীয় চৰকাৰক শক্তিশালী কৰা মানে গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়াত শক্তিশালী কৰা বুজায়।

তোমাৰ প্ৰগতিৰ পৰীক্ষা কৰা

- স্থানীয় চৰকাৰে গণতন্ত্ৰক কেনেদৰে শক্তিশালী কৰে?
- উপৰোক্ত উদাহৰণটোৰ পৰা তামিলনাডু চৰকাৰে কি কৰা উচিত বুলি তুমি ভাবা?

ভাৰতত স্থানীয় চৰকাৰৰ বিকাশ (Growth of Local Government in India)

এতিয়া আমি ভাৰতত স্থানীয় প্ৰশাসনে কেনেকৈ বিকাশ লাভ কৰিছে আৰু আমাৰ সংবিধানে এই বিষয়ে কি কৈছে এই বিষয়ে আলোচনা কৰিম। প্ৰাচীন কালত ভাৰতত স্ব-শাসিত গ্ৰামীণ সম্প্ৰদায়বিলাকক 'সভা' নামেৰে প্ৰশাসনৰ গোট বুলি বিশ্বাস কৰা হয়। সময়ৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে এই গাঁৱলীয়া নিকায়সমূহেই পঞ্চায়তৰ (পাঁচজন সদস্যৰে গঠিত সভা) ৰূপ লৈছিল, আৰু এই পঞ্চায়তে গাঁও পৰ্যায়তৰ বিভিন্ন সমস্যাবিলাক সমাধান কৰিছিল। ইয়াৰ কাৰ্যাৱলী আৰু ভূমিকা সময়ৰ লগে লগে পৰিৱৰ্তন হৈ আহিছে।

আধুনিক কালত ১৮৮২ চনৰ পিছৰ পৰা স্থানীয় চৰকাৰৰ নিৰ্বাচিত গোটবিলাক

DAILY ASSAM

সৃষ্টি কৰা হৈছিল। সেই সময়ৰ ভাৰতৰ ভাইচৰয় (Viceroy) লৰ্ড ৰিপণে (Lord Ripon) এই নিকায়সমূহ সৃষ্টি কৰাত আগভাগ লৈছিল। এইবোৰক স্থানীয় পৰিষদ (Local Board) বুলি কোৱা হৈছিল। কিন্তু এইবোৰৰ অগ্ৰগতি লেহেমীয়া হোৱা বাবে ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছে এইবোৰৰ দ্ৰুত বিকাশৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ চৰকাৰক আহ্বান জনাইছিল। ১৯১৯ চনৰ ভাৰত চৰকাৰ আইন অনুসৰি কেইখনমান প্ৰদেশত গাঁও পঞ্চায়ত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল। এই প্ৰক্ৰিয়াটো ১৯৩৫ চনৰ ভাৰত চৰকাৰ আইনৰ পিছতো চলি আছিল।

মহাত্মা গান্ধীয়ে স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়তে ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ বাবে শক্তিশালী দাবী উত্থাপন কৰিছিল। তেওঁ বিশ্বাস কৰিছিল যে শক্তিশালী বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ অৰ্থ হ'ল শক্তিশালী স্থানীয় প্ৰশাসন। সামগ্ৰিক উন্নয়ন কৃতকাৰ্য হ'বৰ বাবে স্থানীয় লোক জড়িত হ'বই লাগিব। সেয়েহে পঞ্চায়তক বিকেন্দ্ৰীকৰণ আৰু অংশগ্ৰহণকাৰী গণতন্ত্ৰৰ আহিলা হিচাপে লোৱা হৈছিল। দিল্লীত বহি থকা গৱৰ্ণৰ জেনেৰেলৰ হাতত যে অপৰ্যাপ্ত ক্ষমতা কেন্দ্ৰীভূত হৈ আছিল, সেই বিষয়ে জাতীয় আন্দোলন উদ্বিগ্ন হৈ পৰিছিল। সেয়েহে আমাৰ আন্দোলনৰ নেতাসকলে মত পোষণ কৰিছিল যে ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ অৰ্থ হ'ল— সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ, কাৰ্যপালিকা আৰু প্ৰশাসনীয় ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ নিশ্চয়তা প্ৰদান।

অতীতৰ কথা মই নাজানো। কিন্তু মোৰ সন্দেহ হয় যে অ-নিৰ্বাচিত গাঁও পঞ্চায়তত গাঁৱৰ মুৰব্বী, ধনীক শ্ৰেণী আৰু উচ্চ সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলে সাধাৰণতে আধিপত্য চলায়।

> ভাৰতৰ স্বাধীনতা মানে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা..... স্বাধীনতা নিম্নখাপৰ পৰা আৰম্ভ হ'ব লাগিব। এইদৰে প্ৰতিখন গাঁৱেই একোখন প্ৰজাতন্ত্ৰ হ'ব..... সেয়েহে প্ৰতিখন গাঁৱে স্ব-নিৰ্ভৰশীল হ'ব লাগিব আৰু নিজৰ সকলো কাম-কাজ চলাবলৈ এই প্ৰক্ৰিয়া বহুতো গাঁৱৰ দ্বাৰা গঠন হ'ব, যি সদায় বিস্তৃত আৰু প্ৰভূত্বশীল (প্ৰবল প্ৰভাৱ)। জীৱনটো তলৰ পৰা শীৰ্ষলৈ ধাৰণ কৰা পিৰামিডসদৃশ হ'ব।— মহাত্মা গান্ধী

DAILY ASSAM

যেতিয়া সংবিধানখন প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল তেতিয়া স্থানীয় প্ৰশাসনৰ বিষয়তো ৰাজ্যসমূহৰ হাতলৈ হস্তান্তৰ কৰা হৈছিল। এইটো নিৰ্দেশাত্মক নীতিটো উল্লেখ কৰিছিল যে স্থানীয় প্ৰশাসন ৰাষ্ট্ৰৰ সকলো চৰকাৰৰ বাবে এটা নিৰ্দেশক নীতি। তোমালোকে দ্বিতীয় অধ্যায়ত পঢ়ি আহিছা যে এই ব্যৱস্থা ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ অন্তৰ্ভুক্ত হোৱাৰ বাবে সংবিধানত এই ব্যৱস্থা বাদযোগ্য নহয় আৰু প্ৰকৃতিৰ ফালৰ পৰা ঘাইকৈ কিছুমান পৰামৰ্শহে।

এইটো অনুভৱ কৰা হ'ল যে স্থানীয় চৰকাৰ বিষয়কে ধৰি পঞ্চায়ত ব্যৱস্থাই সংবিধানত উপযুক্ত গুৰুত্ব লাভ কৰা নাই। এইটো কিয় হৈছিল তোমালোকে জানানে? ইয়াত কেইটামান কাৰণ উল্লেখ কৰা হ'ল। প্ৰথমতে ভাৰত বিভাজনৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা খেলিমেলিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সংবিধানত কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতা অনুভৱ কৰা হয়। নেহৰুৱে কৈছিল যে উগ্ৰ আঞ্চলিকতাবাদ হৈছে জাতিৰ একতা আৰু অখণ্ডতাৰ প্ৰতি ভাবুকি। দ্বিতীয়তে ডাঃ বি আৰ আম্বেদকাৰৰ নেতৃত্বত পৰিচালিত সংবিধান সভাই অনুভৱ কৰিছিল যে সাম্প্ৰদায়িকতা আৰু গ্ৰাম্য সমাজৰ জাতিভেদ প্ৰকৃতিয়ে স্থানীয় প্ৰশাসনৰ মহান উদ্দেশ্যবোৰ গ্ৰাম্যস্তৰত বিফল কৰিব।

তথাপিতো উন্নয়নমূলক পৰিকল্পনাত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ গুৰুত্ব কোনেও অস্বীকাৰ কৰা নাই। সংবিধান সভাৰ বহুতো সদস্যই ভাৰতত গাঁও পঞ্চায়ত গণতন্ত্ৰৰ ভেটি হোৱাটো বিচাৰিছিল। কিন্তু তেওঁলোকে একে সময়তে গাঁৱলীয়া সমাজত থকা বিভেদকামী আৰু অন্যান্য কু-প্ৰথাবিলাকৰ বিষয়েও উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছিল।

'.....গণতন্ত্ৰৰ স্বাৰ্থত গাঁওবিলাকক স্বায়ত্ত শাসনৰ কৌশল সম্পৰ্কে প্ৰশিক্ষণ দিব লাগে, আনকি স্বায়ত্ত শাসনৰ অধিকাৰ..... আমি নিশ্চয় গাঁওবিলাকৰ সংস্কাৰ সাধন কৰিবলৈ সক্ষম হ'ম আৰু সেই বোৰত চৰকাৰৰ গণতান্ত্ৰিক নীতি সূচনা কৰিব পাৰিম...'

Ananthasayanam,
CAD. Vol. VII P.428

DAILY ASSAM

স্বাধীন ভাৰতৰ স্থানীয় চৰকাৰ (Local Government in Independent India)

স্থানীয় চৰকাৰ সংবিধানৰ ৭৩ নং আৰু ৭৪ নং সংশোধনীৰ পিছত সক্ৰিয় হৈ উঠিছিল। কিন্তু ইয়াৰ আগতেও স্থানীয় প্ৰশাসনৰ উন্নয়নৰ বাবে কিছুমান ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। প্ৰথমতে ১৯৫২ চনত সামূহিক উন্নয়ন আঁচনিয়ে (Community Development Programme) স্থানীয় উন্নয়নমূলক কিছুমান কাৰ্যত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। এইক্ষেত্ৰত স্থানীয় পৰ্যায়ত তিনিখলপীয়া পঞ্চায়তৰাজ ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তন কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল। কিছুমান ৰাজ্যই (গুজৰাট, মহাৰাষ্ট্ৰ) ১৯৬০ চনতে নিৰ্বাচিত স্থানীয় পৰিষদ গঠন কৰিছিল। কিন্তু বহুতো ৰাজ্যত এই স্থানীয় গোটবোৰৰ স্থানীয় উন্নয়নমূলক কাম-কাজ চোৱা-চিতা কৰিবলৈ যথেষ্ট ক্ষমতা আৰু কাৰ্য নাছিল। এইবোৰে আৰ্থিক সাহায্যৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিবলগীয়া হৈছিল। বহুতো ৰাজ্যই এনেকুৱা নিৰ্বাচিত স্থানীয় গোট গঠন কৰাটো প্ৰয়োজনীয় বুলি ভবা নাছিল। বহু ক্ষেত্ৰত স্থানীয় গোটসমূহ ভংগ কৰি দিয়া হৈছিল আৰু স্থানীয় চৰকাৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰী বিষয়াৰ হাতত অৰ্পণ কৰা হৈছিল। বহুতো ৰাজ্যৰ স্থানীয় গোটৰ নিৰ্বাচন পৰোক্ষ আছিল। আন বহুতো ৰাজ্যত স্থানীয় গোটৰ নিৰ্বাচন সময়ে সময়ে স্থগিত ৰখা হৈছিল।

১৯৮৭ চনৰ পিছত স্থানীয় প্ৰশাসনীয় অনুষ্ঠানৰ কাৰ্যাৱলীৰ ওপৰত বিতংভাৱে পুনৰ নিৰীক্ষণ কৰা হৈছিল। ১৯৮৯ চনত পি. কে. থাংগন (P. K. Thangan) কমিটীয়ে স্থানীয় প্ৰশাসনক সাংবিধানিক স্বীকৃতি দিয়াৰ বাবে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল।

যিহেতু সকলো ৰাজনৈতিক দল, সংগঠন আৰু আনকি মোৰ নিজৰ শ্ৰেণীৰ মাজত বিভেদ আছে গতিকে মানুহবিলাকে গ্ৰাম্য স্তৰত থকা বিভেদক কিয় ভয় কৰে? গোট আৰু বিভেদ ইমান বেয়া নে?

তোমাৰ প্ৰগতিৰ পৰীক্ষা কৰা

- নেহৰু আৰু আম্বেদকাৰ দুয়োজনে স্থানীয় চৰকাৰৰ বাবে আগ্ৰহান্বিত নাছিল। স্থানীয় চৰকাৰৰ ক্ষেত্ৰত দুয়োজনৰে একে ধৰণৰ আপত্তি আছিলনে?
- ১৯৯২ চনৰ আগতে স্থানীয় চৰকাৰৰ ক্ষেত্ৰত কি সাংবিধানিক ব্যৱস্থা আছিল?
- কোন কোন ৰাজ্যই ১৯৬০ চনৰ পৰা ১৯৭০ চনৰ ভিতৰত স্থানীয় চৰকাৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল?

DAILY ASSAM

৭৩ তম আৰু ৭৪ তম সংশোধনী (73rd and 74th Amendments)

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১৯৮৯ চনত দুখন সংবিধান সংশোধনী বিধেয় উত্থাপন কৰিছিল। এই সংশোধনীৰ লক্ষ্য আছিল স্থানীয় চৰকাৰক শক্তিশালী কৰা আৰু সমগ্ৰ দেশতে স্থানীয় প্ৰশাসনৰ গঠন আৰু কাৰ্যৰ ক্ষেত্ৰত সমৰূপতা প্ৰৱৰ্তন কৰা।

ব্ৰাজিলৰ সংবিধানে ৰাজ্যিক যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় জিলা আৰু পৌৰসভা গঠন কৰিছে। সেইবোৰৰ প্ৰত্যেককে স্বতন্ত্ৰ ক্ষমতা আৰু ক্ষেত্ৰাধিকাৰ প্ৰদান কৰা হৈছে। গণৰাজ্যই যেনেকৈ ৰাজ্যৰ কাৰ্যত হস্তক্ষপ কৰিব নোৱাৰে (সংবিধানে প্ৰদান কৰা বিশেষ ক্ষমতাৰ বাহিৰে) সেইদৰে পৌৰসভাৰ কাৰ্যাৱলীতো হস্তক্ষেপ কৰিবলৈ ৰাজ্যসমূহক বাধা দিয়া হৈছে। এই ব্যৱস্থাটোৱে স্থানীয় চৰকাৰৰ স্বতন্ত্ৰতাক ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিছে।

ইয়াৰ পিছত ১৯৯২ চনত সংসদে ৭৩ তম আৰু ৭৪ তম সংবিধান সংশোধনী বিধেয় পাছ কৰে। ৭৩ তম সংশোধনীয়ে গ্ৰাম্য স্থানীয় চৰকাৰৰ বিষয়ে (যাক পঞ্চায়তৰাজ অনুষ্ঠান বুলি কোৱা হয়) (Panchayati Raj Institutions or PRIS) আৰু ৭৪ তম সংশোধনীয়ে নগৰীয়া স্থানীয় চৰকাৰৰ (নগৰ-পালিকা— Nagar-palikas) বিষয়ে ব্যৱস্থা কৰিছে। এই ৭৩ তম আৰু ৭৪ তম সংশোধনী কাৰ্যকৰী হয় ১৯৯৩ চনত।

মই সঠিকভাৱে বুজা মতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৰাজ্যবোৰক জোৰ কৰি স্থানীয় চৰকাৰৰ সংস্কাৰ সাধন কৰিছে। এইটো কৌতুকজনক, তুমি কেন্দ্ৰীয়কৰণ পদ্ধতিৰে বিকেন্দ্ৰীকৰণ গ্ৰহণ কৰিব পৰা।

আমি আগতে লক্ষ্য কৰিছো যে স্থানীয় চৰকাৰ হ'ল এক ৰাজ্যিক তালিকাভুক্ত বিষয়। এই ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যবিলাকে নিজা নিজা আইন প্ৰণয়ন কৰিব পাৰে। কিন্তু যিহেতু এবাৰ সংবিধান সংশোধন কৰা হৈছে সেয়ে ৰাজ্যবিলাকেও সিবিলাকৰ স্থানীয় প্ৰশাসনিক গোটৰ ওপৰত কৰা আইনৰ পৰিৱৰ্তন ঘটাই সংশোধিত সংবিধানৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখিব লাগে। সংবিধানৰ এই সংশোধনীৰ লগত খাপ খোৱাকৈ ৰাজ্যসমূহক নিজৰ নিজৰ ৰাজ্যিক আইনবিলাকৰ প্ৰয়োজনীয় পৰিৱৰ্তন আনিবলৈ এক বছৰ সময় দিয়া হয়।

৭৩ তম সংশোধনী

এতিয়া আমি সংবিধানৰ ৭৩ তম সংশোধনীয়ে পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানত সাধন কৰা পৰিৱৰ্তনবোৰ পৰীক্ষা কৰো আহা।

DAILY ASSAM

তিনি খলপীয়া গঠন (Three Tier Structure)

সকলো ৰাজ্যত এতিয়া সমৰূপী তিনিখলপীয়া পঞ্চায়তৰাজ ব্যৱস্থা আছে। গাঁও পঞ্চায়ত স্থানীয় প্ৰশাসনৰ সৰ্বনিম্ন গোট। এখন গাঁও পঞ্চায়তৰ অধীনত এখন বা ততোধিক গাঁও থাকে। স্থানীয় প্ৰশাসনৰ মধ্যৱৰ্তী গোট হ'ল মণ্ডল। ইয়াক ব্লক বা তালুক বুলিও কোৱা হয়, সৰু সৰু ৰাজ্যবোৰত মধ্যৱৰ্তী স্তৰত গোট গঠনৰ প্ৰয়োজন নাই। জিলাখনৰ সমুদায় গাঁও অঞ্চল সামৰি একেবাৰে শীৰ্ষস্থানত জিলা পঞ্চায়ত অৱস্থিত।

এখন গাঁও সভামানে সমগ্ৰ গাঁওখনৰ ই এখন গণতান্ত্ৰিক সন্মিলনৰ স্থাননে? গাঁওসভা কাৰ্যতঃ নিয়মিতভাৱে অনুষ্ঠিত হয়নে?

এই সংশোধনীৰ এটা ব্যৱস্থাত গাঁওসভাৰ গঠন বাধ্যতামূলক কৰা হৈছে। গাঁওসভা গঠন কৰা হয় পঞ্চায়ত এলেকাৰ সকলো প্ৰাপ্তবয়স্ক ভোটদাতাকলৈ। ইয়াৰ ভূমিকা আৰু কাৰ্যাৱলীৰ বিষয়ে ৰাজ্যিক আইনে স্থিৰ কৰে।

নিৰ্বাচন

পঞ্চায়তৰাজ অনুষ্ঠানৰ তিনিটা গোটকে জনসাধাৰণে প্ৰত্যক্ষভাৱে নিৰ্বাচন কৰে। ইয়াৰ প্ৰতিটো গোটৰ কাৰ্যকাল হ'ল ৫ বছৰ। যদি ৰাজ্য চৰকাৰে নিৰ্দিষ্ট ৫ বছৰ কাৰ্যকালৰ আগতে পঞ্চায়ত ভংগ কৰি দিয়ে তেনেহ'লে ভংগ কৰা দিনৰে পৰা ছয় মাহৰ ভিতৰত নতুন নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰিব লাগে। নিৰ্বাচিত স্থানীয় গোটৰ অৱস্থিতি ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত এইটো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যৱস্থা। ৭৩ তম সংশোধনীৰ আগতে বহুত ৰাজ্যত জিলা গোটসমূহ পৰোক্ষভাৱে নিৰ্বাচন কৰা হৈছিল আৰু ভংগ কৰাৰ পাছত সোনকালে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰাৰ বাবে কোনো ব্যৱস্থা নাছিল।

সংৰক্ষণ

সকলো পঞ্চায়ত অনুষ্ঠানৰ এক-তৃতীয়াংশ আসন মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষণ কৰা হয়। তিনিওটা স্তৰতে জনসংখ্যাৰ অনুপাত অনুযায়ী অনুসূচীত জাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ বাবেও সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা আছে। চৰকাৰে যদি প্ৰয়োজন থকা বুলি ভাবে তেন্তে অন্যান্য পিছপৰা জাতিৰ বাবেও আসন সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।

DAILY ASSAM

আমি নিৰ্বাচন অধ্যয়নত পঢ়িছো যে মহিলাৰ কাৰণে আসন সংৰক্ষণৰ বিধেয় বিধানসভা আৰু সংসদত গৃহীত কৰিব পৰা নাই। স্থানীয় গোটসমূহত মহিলাৰ আসন সংৰক্ষণ ইমান সহজতে কেনেকৈ হ'ল?

উল্লেখযোগ্য যে এই সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা অকল পঞ্চায়তৰ সাধাৰণ সদস্যৰ বাবে নহয়, তিনিওটা গোটৰ সভাপতি আৰু অধ্যক্ষৰ বাবেও প্ৰযোজ্য। ইয়াৰ উপৰিও এক-তৃতীয়াংশ আসন মহিলাৰ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা অকল সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ বাবেই নহয়, অনুসূচীত জাতি আৰু অনুসচীত জনজাতি আৰু অন্যান্য পিছপৰা জাতি সংৰক্ষিত আসনৰ ক্ষেত্ৰতো প্ৰযোজ্য। মুঠতে এখন আসন একে সময়তে মহিলা প্ৰাৰ্থীৰ বাবে আৰু অনুসূচীত জাতি, জনজাতি বা অন্যান্য পিছপৰা মহিলাৰ ববেও সংৰক্ষিত। সেইদৰে এগৰাকী পঞ্চায়ত সভানেত্ৰী দলিত শ্ৰেণীৰ বা আদিবাসী মহিলা হ'ব লাগে।

বিষয় হস্তান্তৰ

আগতে সংবিধানৰ একাদশ অনুসূচীত সংযুক্ত ২৯ টা বিষয় চিনাক্ত কৰি ৰাজ্যিক সূচীত অন্তৰ্ভূক্ত কৰা আছিল। এই বিষয়বিলাক পঞ্চায়তৰাজ অনুষ্ঠানলৈ হস্তান্তৰ কৰা হয়। এই বিষয়বিলাক ঘাইকৈ স্থানীয় উন্নয়ন আৰু কল্যাণৰ লগত জড়িত আছিল। এইবোৰ কাৰ্যৰ প্ৰকৃত হস্তান্তৰকৰণ ৰাজ্যিক আইনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। প্ৰত্যেক ৰাজ্যই এই ২৯ টা বিষয়ৰ কিমানটা বিষয় স্থানীয় গোটবিলাকৰ হাতলৈ হস্তান্তৰ কৰিব সেই সম্পৰ্কে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে।

ভাৰতৰ বহুতো ৰাজ্যত আদিবাসী লোকে বাস কৰা অঞ্চলসমূহত সংবিধানৰ ৭৩ তম সংশোধনীৰ ব্যৱস্থাবিলাক প্ৰয়োগ হোৱা নাছিল।

অনুচ্ছেদ ২৪৩-ত পঞ্চায়তৰ ক্ষমতা, কৰ্তৃত্ব আৰু দায়িত্ব..... এখন ৰাজ্যৰ বিধানমণ্ডলে আইন প্ৰণয়নৰ দ্বাৰা সেইবোৰ ক্ষমতা আৰু কৰ্তৃত্ব দিব পাৰে..... যিবোৰ বিষয় ১১-নং অনুসূচীত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা আছে।

DAILY ASSAM

১১-নং অনুসূচীত সন্নিৱিষ্ট কেইটামান বিষয়

১. কৃষি।
৩. ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন, জল ব্যৱস্থাপনা আৰু.....জলৰাশি উন্নয়ন।
৮. ক্ষুদ্ৰ শিল্প উদ্যোগ, লগতে খাদ্য প্ৰস্তুতকাৰক উদ্যোগ।.....
১০. গ্ৰাম্যগৃহ।
১১. খোৱাপানী।
১৩. আলিবাট, কালভাৰ্ট।
১৪. গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিকৰণ।
১৬. দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণ আঁচনি।
১৭. শিক্ষা-প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক পৰ্যায়।
১৮. কাৰিকৰী প্ৰশিক্ষণ আৰু বৃত্তিমূলক শিক্ষা।
১৯. প্ৰাপ্তবয়স্ক আৰু অনানুষ্ঠানিক শিক্ষা।
২০. গ্ৰন্থাগাৰ।
২১. সাংস্কৃতিক কাৰ্যাৱলী।
২২. বজাৰ আৰু মেলা।
২৩. স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্য বিজ্ঞান— চিকিৎসালয়, প্ৰাথমিক স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ, ঔষধালয় আদি।
২৪. পৰিয়াল কল্যাণ।
২৫. মহিলা আৰু শিশু কল্যাণ।
২৬. সামাজিক কল্যাণ।
২৭. দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ কল্যাণ, বিশেষকৈ অনুসূচীত জাতি আৰু জনজাতিসকল।
২৮. ৰাজহুৱা বিতৰণ ব্যৱস্থা।

কিয় বাৰু কেৱল ৰাজ্যিক সূচীত অন্তৰ্ভুক্ত বিষয়হে হস্তান্তৰ কৰা হয়? আমি কিয় কেন্দ্ৰীয় সূচীৰ পৰাও কিছুমান বিষয় হস্তান্তৰ কৰিব নোৱাৰো?

১৯৯৬ চনত এখন পৃথক আইন পাছ কৰি পঞ্চায়তৰ ব্যৱস্থাসমূহ এই অঞ্চলবোৰলৈ সম্প্ৰসাৰণ কৰা হয়। বহুতো আদিবাসী সম্প্ৰদায়ে নিজৰ পৰম্পৰাগত নিয়মেৰে বননী, জন সংৰক্ষণ আদি উমৈহতীয়া সম্পদবোৰ পৰিচালনা কৰিছিল। গতিকে এই নতুন আইনখনে এই সম্প্ৰদায়বোৰৰ নিজৰ সম্পদৰ ওপৰত অধিকাৰ

DAILY ASSAM

থাকিব পৰাকৈ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল। সেই উদ্দেশ্যতে এই অঞ্চলৰ গাঁওসভাসমূহক অধিক ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হৈছিল আৰু নিৰ্বাচিত গাঁও পঞ্চায়তবিলাকে বহু বিষয়ত গাঁওসভাৰ অনুমোদন ল'ব লাগে। এই আইনৰ অন্তৰ্নিহিত ধাৰণা হ'ল আধুনিক নিৰ্বাচিত গোট প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ লগতে স্থানীয় পৰম্পৰাৰে প্ৰচলন থকা স্থানীয় চৰকাৰসমূহক ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিব লাগিব। এইটো হ'ল অনৈক্য আৰু বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ সমন্বয় সাধনৰ উপায়।

ৰাজ্য চৰকাৰবোৰ নিজেই দুখীয়া। আগৰ অধ্যায়ত আমি পাইছো যে সিবিলাকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা ধন বিচাৰে। সেয়ে স্থানীয় চৰকাৰক কেনেকৈ ধনৰ যোগান ধৰিব?

ৰাজ্যিক নিৰ্বাচনী আয়ুক্ত

ৰাজ্য চৰকাৰে এজন ৰাজ্যিক নিৰ্বাচন আয়ুক্ত নিয়োগ কৰিব লাগে যিয়ে পঞ্চায়তৰাজ অনুষ্ঠানৰ নিৰ্বাচন পৰিচালনাৰ দায়িত্ব পালন কৰিব লাগে। আগতে এই কাৰ্য ৰাজ্য চৰকাৰৰ তত্বাৱধানত ৰাজ্যিক প্ৰশাসনে সম্পন্ন কৰিছিল। এতিয়া ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ দৰে ৰাজ্যিক নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ পদটো স্বতন্ত্ৰ। যিহেতু, ৰাজ্যিক নিৰ্বাচন আয়ুক্ত এজন স্বতন্ত্ৰ বিষয়া সেয়েহে ৰাজ্যিক নিৰ্বাচন আয়ুক্ত ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগৰ অধীনো নহয় আৰু ইয়াৰ লগত জড়িতও নহয়।

ৰাজ্যিক বিত্তীয় আয়োগ

ৰাজ্য চৰকাৰে পাঁচ বছৰৰ অন্তৰে অন্তৰে ৰাজ্যিক বিত্তীয় আয়োগ নিযুক্তি দিব লাগে। এই আয়োগে ৰাজ্যৰ স্থানীয় চৰকাৰৰ বিত্তীয় অৱস্থা পৰীক্ষা কৰে। ই এহাতে ৰাজ্য আৰু স্থানীয় চৰকাৰৰ মাজত আৰু আনহাতে গ্ৰাম্য আৰু নগৰীয়া স্থানীয় চৰকাৰৰ মাজত ৰাজহ বিতৰণৰ বিষয়ে পৰ্যবেক্ষণ কৰে। এই সংস্কাৰে নিশ্চিত কৰিছিল যাতে গ্ৰাম্য স্থানীয় চৰকাৰলৈ অৰ্থ সাহায্য বিতৰণত ৰাজনৈতিক হস্তক্ষেপ নাথাকে।

কাৰ্য্যাৱলী

- তোমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰে পঞ্চায়তলৈ হস্তান্তৰ কৰা কিছুমান ক্ষমতা চিনাক্ত কৰা।

DAILY ASSAM

৭৪ তম সংশোধনী

আমি আগতে উল্লেখ কৰিছো যে ৭৪ তম সংশোধনীত নগৰ অঞ্চলৰ স্থানীয় গোট বা নগৰপালিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে।

নগৰ অঞ্চল কাক কয়? মুম্বাই বা কলকাতা আদি ডাঙৰ ডাঙৰ চহৰবোৰ চিনাক্ত কৰা সহজ। কিন্তু যিবিলাক সৰু নগৰ অঞ্চল, গাঁও আৰু নগৰৰ মাজতে অৱস্থিত, তাক চিনাক্ত কৰা সহজ নহয় ভাৰতৰ লোকপিয়লে দিয়া সংজ্ঞা মতে— (ক) এটা নগৰ অঞ্চল নিম্নতম জনসংখ্যা ৫০০০ জন, (খ) জনসংখ্যাৰ অন্ততঃ ৭৫ শতাংশ পুৰুষ ব্যক্তি অ-কৃষি বৃত্তি জড়িত থকা ব্যক্তি হ'ব লাগিব আৰু (গ) জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব প্ৰতি বৰ্গ কিলোমিটাৰ ৪০০ হ'ব লাগে। ২০০১ চনৰ লোকপিয়ল মতে ভাৰতৰ প্ৰায় ২৮ শতাংশ লোক নগৰ অঞ্চলত বসবাস কৰে।

৭৪ তম সংশোধনীটো নগৰ অঞ্চলত প্ৰযোজ্য হোৱাৰ বাহিৰে আন প্ৰকাৰে ৭৩ তম সংশোধনীৰ পুনৰাবৃত্তি বুলিব পাৰি। ৭৩ তম সংশোধনীত থকা বিভিন্ন ব্যৱস্থা, যেনে— প্ৰত্যক্ষ নিৰ্বাচন, আসন সংৰক্ষণ, বিষয় হস্তান্তৰ, ৰাজ্যিক নিৰ্বাচন আয়োগে আৰু ৰাজ্যিক বিত্তীয় আয়োগ ইত্যাদিও ৭৪ তম সংশোধনীৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে আৰু একেধৰণে নগৰ পালিকাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য কৰা হৈছে। সংবিধানে ৰাজ্যিক সূচীৰ কিছুমান বিষয় নগৰ অঞ্চলৰ স্থানীয় প্ৰশাসনলৈ হস্তান্তৰ কৰাত বাধ্যবাধকতা আৰোপ কৰিছে। এই বিষয়বোৰ সংবিধানৰ ১১-নং অনুসূচীত উল্লেখ কৰা হৈছে।

লেতেৰা অঞ্চলত (Slum) বাস কৰা লোকসকলৰ বাবে ভাল থকা ঘৰ নগৰ অঞ্চলৰ স্থানীয় গোটসমূহে কৰিব বুলি মই আশা কৰিব পাৰোনে? তেওঁলোকৰ বাবে অন্ততঃ পায়খানাৰ ব্যৱস্থা?

৭৩ তম আৰু ৭৪ তম সংশোধনীৰ কাৰ্য্যকৰণ

৭৩-নং আৰু ৭৪-নং সংশোধনীৰ ব্যৱস্থাসমূহ কাৰ্যকৰী কৰিবলৈ এতিয়া সকলো ৰাজ্যই আইন প্ৰণয়ন কৰিছে। এই সংশোধনীৰ দহ বছৰৰ (১৯৯৪-২০০৪) ভিতৰত বেছিভাগ ৰাজ্যই ইতিমধ্যে দ্বিতীয় কাৰ্যকালৰ বাবে স্থানীয় প্ৰশাসনৰ নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰিছে। মধ্যপ্ৰদেশ, ৰাজস্থানৰ দৰে কিছুমান ৰাজ্যই ইতিমধ্যে তৃতীয় কাৰ্যকালৰ বাবে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰিলে।

DAILY ASSAM

পঢ়া আৰু অনুমান কৰা

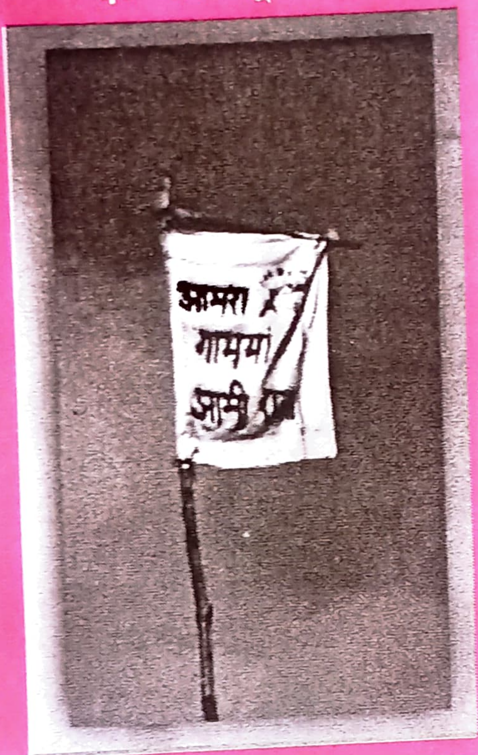

এই পতাকাখন স্থানীয় চৰকাৰ বিষয়ে থকা জনসাধাৰণৰ আশাৰ চিহ্ন। জনসাধাৰণক অকল আনুষ্ঠানিক আইন নালাগে। তেওঁলোকক সেই আইনবোৰৰ নিভাঁজ কাৰ্য কৰিতাহে লাগে। এই আদৰ্শসূচক বাক্য (Slogan) যাৰৰ বিষয়ে কি ভাবিছা চমুকৈ লিখা- গাঁৱত আমিয়েই চৰকাৰ।

আজিলৈ গ্ৰাম্য ভাৰতত প্ৰায় ৫০০ জিলা পঞ্চায়ত, প্ৰায় ৬০০০ আঞ্চলিক পঞ্চায়ত আৰু ২,৫০,০০০ গাঁও পঞ্চায়ত আছে। সেইদৰে ভাৰতৰ নগৰ অঞ্চলত প্ৰায় ১০০ পৌৰ নিগম, ১৪০০ পৌৰসভা আৰু ২০০০ নগৰ সমিতি আছে। ৩২ লাখতকৈ অধিক সদস্য প্ৰত্যেক পাঁচ বছৰৰ বাবে এই গোটবোৰলৈ নিৰ্বাচিত হয়। এইবোৰৰ ভিতৰত প্ৰায় দহ লাখ হ'ল মহিলা। ৰাজ্যিক বিধানমণ্ডল আৰু সংসদকে ধৰি আমাৰ প্ৰায় ৫,০০০-কৈ কম নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি আছে। স্থানীয় গোটবোৰৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিৰ সংখ্যা তাৎপৰ্যপূৰ্ণভাৱে বাঢ়ি আছে।

৭৩-নং আৰু ৭৪-নং সংশোধনীয়ে সমগ্ৰ ভাৰততে গাঁও অঞ্চলৰ পঞ্চায়তৰাজ আৰু নগৰপালিকাৰ ব্যৱস্থাসমূহৰ মাজত সমৰূপতা সৃষ্টি কৰিছে। স্থানীয় অনুষ্ঠানসমূহৰ এই উপস্থিতি নিজে নিজেই এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ সফলতা আৰু চৰকাৰী কাৰ্যত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ পৰিৱেশ আৰু মঞ্চ সৃষ্টি কৰিছে।

পঞ্চায়ত আৰু নগৰপালিকাৰ মহিলাৰ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থাই স্থানীয় প্ৰশাসনত এক বুজনসংখ্যক মহিলাই স্থান পোৱাটো নিশ্চিত হৈছে। এই সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থাটো গাঁও পঞ্চায়তৰ মুৰব্বী আৰু অধ্যক্ষৰ ক্ষেত্ৰতো প্ৰযোজ্য, যাৰ ফলত বহুতো নিৰ্বাচিত মহিলা প্ৰতিনিধিয়ে এই আসন দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। বৰ্তমান জিলা পঞ্চায়তত প্ৰায় ২০০ গৰাকী মহিলা আৰু ২০০০ গৰাকী মহিলা ব্লক বা তালুক পঞ্চায়তৰ সভানেত্ৰী আৰু ৮০,০০০-ৰো অধিক মহিলা সভানেত্ৰী (Sarpanchas) গাঁও পঞ্চায়তত আছে।

DAILY ASSAM

স্থানীয় চৰকাৰ

उप्र जिला पंचायत चुनाव में डकैतों का दबदबा, राज्यपाल ने रिपोर्ट मंगाई

अंबरीश कुमार

[illegible]

प्रस्तावित ग्राम न्यायालय विधेयक का विरोध हो रहा है उत्तरांचल में

देहरादून, ४ जनवरी (भाषा)। [illegible]

JANUARY 25, 200[illegible]

Panchayati raj only in name in Lakshadweep: Minister

An action plan to revive the movement on the anvil

A Correspondent

NEDUMBASSERY: Union Minister for Petroleum and Natural Gas and Panchayati Raj Mani Shankar Aiyar on Tuesday [illegible] ... [illegible]

Mr. Aiyar said that it was a [illegible] ... The action plan would be finalised in Delhi.

He said he would visit Lakshadweep in October to see the progress towards making it a model of panchayati raj among [illegible]

Congress to [illegible] zilla panchayats, JD(S) 2

No party gets a majority in eleven zilla panchayats

Special Correspondent

BANGALORE: The Congress has failed to get a majority in 14 of the 27 zilla panchayats, and its coalition partner, the Janata Dal (Secular) has emerged the leader in two zilla panchayats. The main Opposition party, Bharatiya Janata Party, has not been able to secure a majority in any zilla panchayat in the elections held in December/January.

The Congress has annexed a [illegible] ... zilla panchayat results were declared by the State Election Commission. The Congress has annexed [illegible] seats, the Janata Dal (Secular) [illegible], the BJP [illegible] ... [illegible]

The Janata Dal (United) and [illegible]

Congress bagged [illegible] seats, the Janata Dal (Secular) [illegible], BJP [illegible], [illegible]

[illegible]

Sarpanches' rally turns violent in Andhra Pradesh

Ten injured as police resort to lathicharge

Special Correspondent

HYDERABAD: A rally of sarpanches from all over Andhra Pradesh on Friday afternoon turned violent as the huge crowd of participants charged from Indira Park towards the Secretariat demanding instant redress of their grievances, mainly withdrawal of the notification stipulating multiple authority for issuing cheques.

The police resorted to a lathicharge twice as the crowd broke [illegible] Lower Tank Bund road for over four hours during which time the leaders went to meet Chief Minister Y.S. Rajasekhara Reddy at the Secretariat. Dr. Reddy invited a larger delegation of the sarpanches to his residence after initial talks with three leaders.

A separate delegation of leaders which talked to Finance Minister K. Rosaiah, returned in the meantime but the crowd was unrelenting. A senior Congress leader, M. Kodanda Reddy, [illegible] other parties addressed the rally. After Mr. Naidu concluded his speech, representatives of sarpanches gave a call to the crowd to charge towards the Secretariat. However, Mr. Reddy offered to mediate with the Government by leading a delegation to the Panchayat Raj Minister.

On learning that the delegation could not talk to him the leaders decided to proceed towards the Secretariat. Much of the police force was withdrawn [illegible]

DAILY ASSAM

আমাৰ পৌৰ নিগমবোৰতো ৩০ গৰাকীতকৈ অধিক মহিলা মেয়ৰ, পৌৰসভাত ৫০০ গৰাকীতকৈ বেছি মহিলা অধ্যক্ষা আৰু নগৰ সমিতিত ৬৫০ গৰাকী মহিলা মুৰব্বী হৈ আছে। মহিলাসকলে বিভিন্ন বিষয়ৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ সাব্যস্ত কৰি বহু ক্ষমতা অৰ্জন কৰাৰ লগতে আত্মবিশ্বাস লাভ কৰিছে। এই অনুষ্ঠানবোৰত তেওঁলোকৰ উপস্থিতিয়ে বহুতো মহিলাক ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰৰ কাৰ্যকলাপত যথেষ্ট অভিজ্ঞতা দিবলৈ সক্ষম হৈছে। বহুতো ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে স্থানীয় গোটৰ আলাপ-আলোচনাত সজীৱতা আনিবলৈ সক্ষম হৈছে। আনহাতে বহুক্ষেত্ৰত মহিলাসকলে উপস্থিতি সাব্যস্ত কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই বা তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ পুৰুষসকলৰ নিৰ্বাচন পৰিচালনাত সাধাৰণ প্ৰতিনিধি হৈ থাকে। অৱশ্যে এনেকুৱা উদাহৰণ প্ৰায় হ্ৰাস পাই আছে।

সংবিধান সংশোধনীয়ে যেতিয়া অনুসূচীত জাতি আৰু জনজাতিৰ বাবে সংৰক্ষণ বাধ্যতামূলক কৰিলে তেতিয়া বেছিভাগ ৰাজ্যই অন্যান্য পিছপৰা জাতিৰ বাবে সংৰক্ষণৰ

পঢ়া আৰু অনুমান কৰা

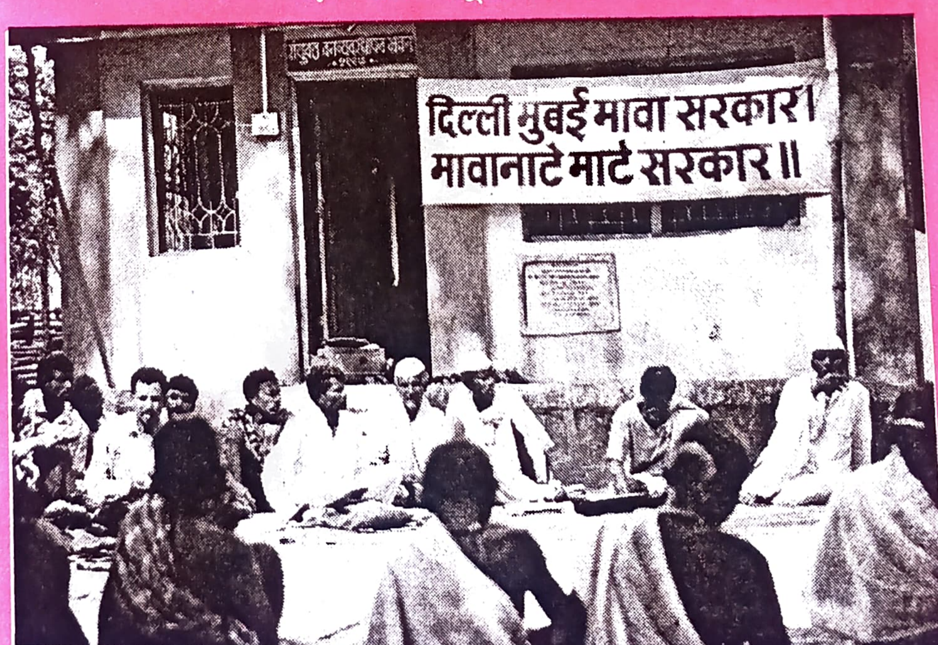

ওপৰৰ ফটোখনলৈ চোৱা। স্থানীয় চৰকাৰ মুকলি ঠাইত (Out in the Sum) বহি আছে। তুমি অনুভৱ কৰিব পৰা অন্য কিবা বৈশিষ্ট্য তাত আছেনে?

DAILY ASSAM

ব্যৱস্থা কৰিলে। ভাৰতৰ জনসংখ্যাক ১৬.২ শতাংশ অনুসূচীত জাতি আৰু ৮.২ শতাংশ অনুসূচীত জনজাতি সেয়েহে নগৰ আৰু গাঁও পঞ্চায়তৰ ৬.৬ লাখ নিৰ্বাচিত সদস্যই এই দুটা সম্প্ৰদায়ৰ। তাৎপৰ্যপূৰ্ণভাৱে ই স্থানীয় গোটৰ সামাজিক প্ৰকৃতিকে সলনি কৰি দিছে। এইদৰে এই গোটবোৰে সামাজিক বাস্তৱতাক অধিক প্ৰতিনিধিত্বমূলক কৰি কাম কৰিছে। বহু সময়ত ই উত্তেজনাৰ সৃষ্টি কৰিছে। সমাজৰ যিসকল আধিপত্যশীল মানুহে আগতে গাঁৱৰ নিয়ন্ত্ৰণ তেওঁলোকৰ হাতত ৰাখিছিল, তেওঁলোক ক্ষমতা ত্যাগ কৰিবলৈ আগ্ৰহী নাছিল। ইয়ে ক্ষমতাৰ যুঁজক বেছি প্ৰৱল কৰি তুলিছিল। কিন্তু উত্তেজনা আৰু যুঁজ সদায় বেয়া নহয়। যেতিয়া গণতন্ত্ৰক অধিক অৰ্থপূৰ্ণ কৰাৰ চেষ্টা কৰা হয় আগতে ক্ষমতাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ থকা সকলক ক্ষমতা প্ৰদানৰ চেষ্টা চলোৱা হয় তেতিয়া সমাজৰ কিছু সংকট আৰু উত্তেজনা সৃষ্টি হোৱাটো স্বাভাৱিক।

সংবিধানৰ সংশোধনীয়ে ২৯ টা বিষয় স্থানীয় প্ৰশাসনক প্ৰদান কৰিছিল। এই আটাইবোৰ বিষয় স্থানীয় উন্নয়ন আৰু কল্যাণমূলক কাৰ্যৰ লগত জড়িত। আন দশকৰ স্থানীয় চৰকাৰ কাৰ্যাৱলীৰ অভিজ্ঞতাই দেখুৱাইছে যে ভাৰতৰ স্থানীয় চৰকাৰে সিবিলাকৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰা কাৰ্যাৱলী সম্পাদনত সীমিত ক্ষমতাহে উপভোগ কৰিছিল। বহুবিলাক ৰাজ্যই বেছিভাগ বিষয় স্থানীয় প্ৰশাসনক হস্তান্তৰ কৰা নাছিল। ইয়াৰ অৰ্থ এই যে স্থানীয় গোটবোৰে বাস্তৱিকতে প্ৰকৃত কাৰ্য্যাৱলী কৰিব পৰা নাছিল। সেয়েহে ইমান বেছি প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচন কৰা সমগ্ৰ প্ৰক্ৰিয়াতো কেৱল মাত্ৰ প্ৰতীক চিহ্নহে হৈছে। কিছুমান লোকে স্থানীয় গোট গঠন কৰা ক্ষেত্ৰক সমালোচনা কৰা দেখা যায়। কিয়নো কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা ধাৰাটো পৰিৱৰ্তন কৰিব পৰা নাই। স্থানীয় পৰ্যায়ত জনসাধাৰণে বিচৰা কল্যাণলমূক কাৰ্যসূচী বা সম্পদ বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত অধিক ক্ষমতা লাভ কৰিব পৰা নাই।

স্থানীয় গোটবোৰৰ নিজস্ব ধনৰ পৰিমাণ বৰ কম আছিল। আৰ্থিক ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল হোৱা বাবে স্থানীয়

সেয়ে আইন ভাল কিন্তু বহু ক্ষেত্ৰত ই কাগজতে আবদ্ধ থাকে। ইয়াকে তেওঁলোকে তত্ত্ব আৰু বাস্তৱৰ মাজত থকা ফাঁক বুলি কয়নে?

DAILY ASSAM

বলিভিয়া হৈছে গণতান্ত্রিক বিকেন্দ্রীকৰণৰ কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰা লেটিন আমেৰিকাৰ সঘনে উল্লেখ কৰা নাম। ১৯৯৪ চনত জনপ্রিয় অংশগ্রহণকাৰী আইনে স্থানীয় স্তৰলৈ ক্ষমতা বিকেন্দ্রীকৰণ কৰিছিল, মেয়ৰৰ বাবে স্থানীয় নির্বাচনৰ অনুমতি দিছিল, ৰাষ্ট্ৰখনক পৌৰসভাত ভাগ ভাগ কৰিছিল আৰু নতুন পৌৰসভাবোৰলৈ স্বয়ংক্রিয়ভাৱে ধন হস্তান্তৰৰ কৌশল উদ্ভৱৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। বলিভিয়াক ৩১৪ টা গোটত ভাগ কৰা হৈছিল। বলিভিয়াৰ এই চৰকাৰবোৰৰ নেতৃত্ব দিছিল জনসাধাৰ দ্বাৰা নির্বাচিত মেয়ৰ আৰু পৌৰসভাই। স্থানীয় এই নির্বাচন সমগ্র দেশতে প্রতি পাঁচ বছৰৰ মূৰে মূৰে অনুষ্ঠিত হয়।
বলিভিয়াৰ স্থানীয় চৰকাৰৰ হাতত স্থানীয় স্বাস্থ্য আৰু শিক্ষাৰ লগতে ইয়াৰ আন্তঃগাঁথনিৰ পৰিচালনা কৰাৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছিল। বলিভিয়াৰ সমগ্র ৰাষ্ট্ৰৰ কৰ সংগ্রহৰ ২০% ৰাজহ সকলো পৌৰসভাৰ মাজত জনসংখ্যাৰ ভিত্তিত ভাগ কৰি দিয়া হৈছিল। যেতিয়া এই পৌৰসভাবোৰে মটৰ গাড়ী, নগৰীয়া সম্পত্তি আৰু কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ ওপৰত কৰ আৰোপ কৰিছিল; এই গোটবোৰৰ বাজেটৰ অধিকাংশই ইয়াৰ দ্বাৰা সংগৃহীত হৈছিল।

প্ৰশাসনৰ প্ৰায়ে পূৰ্ণ গতিত কাম কৰাৰ ক্ষমতা হ্ৰাস পাইছিল। যেতিয়া গ্ৰাম্য স্থানীয় গোটবোৰে সৰ্বমুঠ ৰাজহৰ ০.২৪% সংগ্ৰহ কৰিছিল তেতিয়াও চৰকাৰে খৰচ কৰা ৪% হিচাপ দিব লাগিছিল। গতিকে, সিবিলাকৰ ব্যয়ৰ তুলনাত আয় কম আছিল। গতিকে যাৰ পৰা অনুদান পায়, তাৰ ওপৰত এইবোৰ নিৰ্ভৰশীল।

সামৰণি

অভিজ্ঞতাই আমাক সোঁৱৰাই দিয়ে যে স্থানীয় চৰকাৰ হ'ল কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ জনকল্যাণ আৰু উন্নয়নমূলক আঁচনি কাৰ্যকৰী কৰা মাধ্যম। স্থানীয় চৰকাৰক অধিক ক্ষমতা দিয়াৰ অৰ্থ হ'ব ক্ষমতাৰ প্ৰকৃত বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ বাবে আমি সাজু থকা উচিত। মুঠতে গণতন্ত্ৰ মানে হ'ল জনসাধাৰণে প্ৰশাসনত অংশ লোৱা। গাঁও বা নগৰ অঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ কাৰণে কি কি নীতি আৰু কাৰ্যসূচী লোৱা হ'ব তাৰ সিদ্ধান্ত লোৱাৰ ক্ষমতা নিশ্চয় আছে। তোমালোকে আগতে পাই আহিছা যে, গণতন্ত্ৰ মানে হ'ল ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ আৰু জনসাধাৰণক অধিক পৰিমাণৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰা। স্থানীয় চৰকাৰৰ বিষয়ে প্ৰণয়ন কৰা আইনবোৰ হ'ল গণতান্ত্ৰিকৰণৰ ক্ষেত্ৰত এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ পদক্ষেপ। কিন্তু প্ৰকৃত গণতন্ত্ৰৰ সোৱাদ অকল আইন প্ৰণয়নতে নহয়, এইবোৰ কাৰ্যকৰীকৰণৰ ওপৰততে নিৰ্ভৰশীল।

DAILY ASSAM

অনুশীলনী

১। ভাৰতীয় সংবিধানে গাঁও পঞ্চায়তক স্থানীয় চৰকাৰৰ এটা গোট হিচাপে দেখুৱাইছে। তলত আলোচনা কৰা উক্তিবোৰৰ পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে চিন্তা কৰা আৰু এই পৰিস্থিতিবোৰে গাঁও পঞ্চায়তক স্থানীয় চৰকাৰৰ গোট হিচাপে কেনেকৈ শক্তিশালী বা দুৰ্বল কৰিব ব্যাখ্যা কৰা।

(ক) ৰাজ্য চৰকাৰে এটা ডাঙৰ কোম্পানীক এটা বৃহৎ তীখা প্ৰকল্প স্থাপন কৰিবলৈ অনুমতি দিলে। এই তীখা প্ৰকল্পটোৰ কাৰণে গাঁৱৰ বহুতো মানুহ ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ব। ক্ষতিগ্ৰস্ত গাঁৱৰ এখন গাঁওসভাই এটা প্ৰস্তাৱ লৈছিল যে এই অঞ্চলত কোনো ডাঙৰ শিল্প উদ্যোগ স্থাপন কৰাৰ আগতে গাঁওবাসীৰ লগত আলোচনা কৰা উচিত আৰু তেওঁলোকৰ অভিযোগবিলাক সমাধান কৰা উচিত।

(খ) চৰকাৰে সিদ্ধান্ত লৈছিল যে ইয়াৰ সমুদায় খৰচৰ ২০ শতাংশ পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে খৰচ কৰা হ'ব।

(গ) গাঁৱত এখন স্কুল স্থাপনৰ বাবে এখন গাঁও পঞ্চায়তে আৰ্থিক সাহায্য বিচাৰিছিল, কিন্তু চৰকাৰী বিষয়াই প্ৰস্তাৱটো অগ্ৰাহ্য কৰি কৈছিল যে এই ধন আন কিছুমান আঁচনিৰ বাবেহে আবণ্টন দিয়া হ'ব আৰু ইয়াক বেলেগে খৰছ কৰিব নোৱাৰিব।

(ঘ) চৰকাৰে দুংগাৰপুৰ (Dungarpur) গাঁৱক দুটা ভাগত ভাগ কৰি এটা ভাগক যমুনা আৰু আনটো ভাগক চহানা (Sohana) গাৱঁৰ লগত চামিল কৰি দিছিল। এতিয়া দুংগাৰপুৰ গাঁৱৰ অস্তিত্ব চৰকাৰী বহীত নাই।

(ঙ) এখন গাঁও পঞ্চায়তৰ দৃষ্টিগোচৰ হ'ল যে তেওঁলোকৰ অঞ্চলৰ পানীৰ নিজৰাবিলাক দ্ৰুতগতি শুকাই আছে। সেয়ে তেওঁলোকে গাঁৱৰ ডেকাসকলক সমবেত কৰি স্বেচ্ছামূলক কামৰ জৰিয়তে গাঁৱৰ পুৰণি পুখুৰী আৰু নাদবিলাক সজীৱ কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিলে।

২। ধৰা হ'ল তোমাক এখন ৰাজ্যৰ স্থানীয় চৰকাৰৰ আঁচনি এখন তৈয়াৰ কৰাৰ দায়িত্ব দিয়া হ'ল। গাঁও পঞ্চায়তক স্থানীয় প্ৰশাসনৰ এটা গোট হিচাপে কাৰ্য সম্পাদন কৰিবলৈ তুমি কি কি ক্ষমতা দিবা? পাঁচটা ক্ষমতা উল্লেখ কৰা আৰু এই ক্ষমতাবোৰ দিয়াৰ বাবে প্ৰতিটোৰে দুটাকৈ বাক্যত তোমাৰ উপযুক্ত কাৰণ দৰ্শোৱা।

DAILY ASSAM

৩। ৭৩-নং সংশোধনীত সামাজিকভাৱে পিছপৰা শ্ৰেণীৰ বাবে সংৰক্ষণৰ কি কি ব্যৱস্থা আছে।? এই ব্যৱস্থাবোৰে কেনেদৰে গাঁও পঞ্চায়তৰ নেতৃত্বৰ আকৃতি সলনি কৰিছে?

৪। স্থানীয় চৰকাৰৰ ৭৩-নং সংশোধনীৰ আগৰ আৰু পিছৰ প্ৰধান পাৰ্থক্যবোৰ কি কি?

৫। তলৰ কথোপকথনটো পঢ়া— এই কথোপকথনত উদয় হোৱা বিচাৰ্য বিষয়সমূহৰ ওপৰত তোমাৰ মতামত ২০০ টা শব্দৰ ভিতৰত লিখা—

অলক ঃ আমাৰ সংবিধানে পুৰুষ আৰু মহিলাৰ মাজত সমতা প্ৰদান কৰিছে। স্থানীয় গোটৰ মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষণে ক্ষমতাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকক সমতা প্ৰদান কৰিছে।

নেহা ঃ মহিলাসকল ক্ষমতাত থকা উচিত। কিন্তু ই যথেষ্ট নহয়। স্থানীয় প্ৰশাসনৰ বাজেটত মহিলাৰ বাবে তেতিয়া মহিলাৰ যত্ন আৰু স্বাৰ্থ স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱে লোৱা হ'ব।

জয়েচ ঃ মই সংৰক্ষণ ব্যৱসায়টো ভাল নাপাওঁ। স্থানীয় গোটবোৰে গাঁৱৰ সকলো লোকৰ যত্ন ল'বই লাগিব আৰু ইয়ে আপোনা-আপুনি মহিলা আৰু তেওঁলোকৰ স্বাৰ্থৰ প্ৰতি যত্ন ল'ব।

৬। ৭৩-নং সংশোধনীৰ অনুবন্ধসমূহ পঢ়া। তলত উল্লেখ কৰা কি কি বিষয়ত এই সংশোধনীয়ে উপস্থাপন কৰিছে?

(ক) স্থান বা গাদী হেৰুওৱাৰ ভয়ত প্ৰতিনিধিসকলে জনসাধাৰণৰ ওচৰত দায়বদ্ধ হৈ থাকে।

(খ) উচ্চ জাতি আৰু জমিদাৰসকলে স্থানীয় গোটবোৰৰ ওপৰত আধিপত্য বিস্তাৰ কৰি আছে।

(গ) গ্ৰাম্য নিৰক্ষৰতা বহুত বেছি। নিৰক্ষৰ লোকে গাঁও অঞ্চলৰ উন্নয়নৰ বিষয়ত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে।

(ঘ) গাঁও উন্নয়নৰ কৃতকাৰ্যতাৰ কাৰণে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ গাঁও পঞ্চায়তক সম্পদ আৰু ক্ষমতাৰ প্ৰয়োজন।

DAILY ASSAM

৭। স্থানীয় চৰকাৰৰ সমৰ্থনত তলত বিভিন্ন যুক্তি দিয়া হৈছে। সিবিলাকক শ্ৰেণীবদ্ধ কৰা আৰু ব্যাখ্যা কৰা। এটা বিশেষ যুক্তি আনবোৰৰ তুলনাত কিয় তাৎপৰ্যপূৰ্ণ? তোমাৰ মতে এই যুক্তি আৰু সিদ্ধান্তবোৰৰ কোনটোৰ ওপৰত ভাগোবাচল গাঁৱৰ গাঁও পঞ্চায়ত প্ৰতিষ্ঠিত? কেনেকৈ?

(ক) স্থানীয় জনসাধাৰণৰ লগত সহযোগ কৰি চৰকাৰে প্ৰকল্পবোৰ কম খৰচত সম্পাদন কৰিব পাৰে।

(খ) চৰকাৰী বিষয়াই প্ৰস্তুত কৰা উন্নয়নমূলক পৰিকল্পনাবোৰতকৈ বেচি গ্ৰহণযোগ্য।

(গ) স্থানীয় লোকে তেওঁলোকৰ অঞ্চল আৰু সমস্যাবিলাকৰ সম্পৰ্কে ভালদৰে জানে আৰু সেইমতে অগ্ৰাধিকাৰ দিয়ে। সামূহিক অংশগ্ৰহণেৰে তেওঁলোকে আলাপ-আলোচনা কৰি তেওঁলোকৰ জীৱন-ধাৰণৰ বিষয়ে সিদ্ধান্ত লোৱা উচিত।

(ঘ) কেন্দ্ৰীয় বা ৰাজ্যিক বিধানমণ্ডলৰ প্ৰতিনিধিসকলক যোগাযোগ কৰাটো জনসাধাৰণৰ বাবে বৰ জটিল কাম।

৮। তোমাৰ মতে তলৰ কোনবোৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ লগত জড়িত? আনবোৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ বাবে কিয় উপযুক্ত নহয়?

(ক) গাঁও পঞ্চায়তৰ নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰা।

(খ) গাঁৱৰ বাবে কি আঁচনি আৰু কাৰ্যসূচী প্ৰয়োজনীয় সেই বিষয়ে গাঁওবাসীয়ে নিজে সিদ্ধান্ত লোৱা।

(গ) গাঁও সভাৰ মিটিং বা সভা আহ্বান কৰা।

(ঘ) ৰাজ্য চৰকাৰে আৰম্ভ কৰা এটা প্ৰকল্পৰ কামৰ অগ্ৰগতিৰ খতিয়ান গাঁও পঞ্চায়তে খণ্ড উন্নয়ন বিষয়াৰ পৰা লোৱা।

৯। দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এজন ছাত্ৰ ৰাঘবেন্দ্ৰ পাৰপানাই প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বিষয়ে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিব বিচাৰিছিল। তেওঁ গাঁওবাসীক কিছুমান প্ৰশ্ন সুধিছিল। এই প্ৰশ্নবোৰ তলত দিয়া হ'ল! যদি তুমি এই গাঁওবাসীৰ মাজেৰে এজন তেন্তে তুমি এই প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কি দিলাহেঁতেন?

গাঁওসভাৰ এখন মিটিং আহ্বান কৰি গাঁৱৰ প্ৰতিটো ল'ৰা-ছোৱালী স্কুললৈ যোৱাৰ ক্ষেত্ৰত কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলা হয়?

DAILY ASSAM

(ক) মিটিঙৰ বাবে কোনটো দিন সুবিধাজনক হ'ব পাৰে তুমি কেনেদৰে ভাবিবা? তোমাৰ পছন্দ মতে কোন এই মিটিঙত উপস্থিত থাকিবলৈ সমৰ্থ হ'ব/নহ'ব সেই বিষয়ে ভাবা।

(ক) খণ্ড উন্নয়ন বিষয়া বা জিলা উপায়ুক্তই নিৰ্দিষ্ট কৰা দিন।

(খ) গাঁৱৰ বজাৰ হোৱা দিনটো।

(গ) ৰবিবাৰ।

(ঘ) নাগ পঞ্চমী/দোমাহী।

(খ) সভা বা মিটিং অনুষ্ঠিত হোৱাৰ উপযুক্ত স্থান কি? কিয়?

(ক) জিলা উপায়ুক্তই নিৰ্দিষ্ট কৰা স্থান।

(খ) গাঁৱৰ ধৰ্মীয় স্থান।

(গ) দলিত মহল।

(ঘ) উচ্চ জাতিৰ ঘৰত (Tola)।

(ঙ) গাঁৱৰ বিদ্যালয়ত।

(খ) গাঁওসভাৰ মিটিঙত প্ৰথমে জিলা উপায়ুক্তই পঠোৱা জাননী এখন পঢ়া হৈছিল। ইয়াত এটা শিক্ষামূলক সমদল আহ্বান কৰিবলৈ কি উপযুক্ত প্ৰচেষ্টা লোৱা উচিত আৰু ইয়াৰ বাবে কি পথ লোৱা উচিত তাৰে পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল। কিন্তু মিটিং বা সভাত কোনোদিনে স্কুললৈ নহা শিশুসকলৰ বিষয়ে বা ছোৱালী শিক্ষাৰ বিষয়ে বা বিদ্যালয় ভৱনৰ বিষয়ে আৰু বিদ্যালয় বহাৰ সময়ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হোৱা নাছিল। মিটিংখন ৰবিবাৰে অনুষ্ঠিত হোৱা বাবে কোনো মহিলা শিক্ষয়িত্ৰী উপস্থিত থকা নাছিল।

জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ উদাহৰণ হিচাপে এই কাৰ্য বিৱৰণীৰ পৰা কি বুজিলা?

(গ) তোমাৰ শ্ৰেণীটো গাঁওসভা বুলি ভাবি লোৱা। সভাৰ কাৰ্যসূচী আলোচনা কৰা আৰু লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ কিছুমান পদক্ষেপৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।